

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. maj 2013
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0030-1427
Dok.: 753145

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 783 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. april 2013.

Morten Bødskov

/

Frederik Gammeltoft

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 783 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Som det fremgår af beretning over forslag til folketingsbeslutning om at forbedre retssikkerheden ved administrativt tildelt isolation (folketingsåret 2009-10), blev der nedsat en arbejdsgruppe, der skulle undersøge mulighederne for at begrænse brugen af udelukkelse fra fællesskab. Ministeren bedes i den forbindelse redegøre for, hvilke dele af rapporten om isolationsfængsling som arbejdsgruppen har udarbejdet, der er blevet gennemført og hvilke dele der udestår.”

Svar:

Den i spørgsmålet nævnte arbejdsgruppe om begrænsning af udelukkelse fra fællesskab afgav indstilling i september 2010. Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter fra Direktoratet for Kriminalforsorgen og kriminalforsorgens lukkede institutioner.

Arbejdsgruppen pegede på en række mulige tiltag, både af materiel karakter, som f.eks. forslag der sigter mod at placere den indsatte på den mest hensigtsmæssige måde og dermed helt at undgå udelukkelse fra fællesskab, og af mere formel karakter, som f.eks. anbefaling om ændring af kompetencereglerne. Tiltagene rettede sig endvidere både mod at begrænse længden af udelukkelsen fra fællesskab og mod at begrænse antallet af sager vedrørende udelukkelse fra fællesskab.

Det kan generelt oplyses, at arbejdsgruppens indstilling i al væsentlighed er fulgt og gennemført.

Ved lov nr. 113 af 3. februar 2012 om ændring af bl.a. straffuldbyrdelsesloven (revision af straffuldbyrdelsesloven m.v.) blev der således på baggrund af arbejdsgruppens indstilling gennemført en række væsentlige ændringer af reglerne om udelukkelse fra fællesskab.

De gennemførte ændringer har indebåret, at reglerne om udelukkelse fra fællesskab i hovedtræk er som følger:

- Udelukkelse fra fællesskab kan normalt ikke finde sted i mere end 3 sammenhængende måneder, og denne grænse på 3 måneder kan kun overskrides, hvis der foreligger helt særlige omstændigheder. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om særligt farlige eller voldelige indsatte eller indsatte, der er særligt undvigelsestruede. Kompetencen til undtagelsesvist at dispensere fra 3 månedersgrænsen er henlagt til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Direkto-

ratet er i givet fald forpligtet til ugentligt at overveje at bringe udelukkelsen fra fællesskab til ophør.

- Den indsatte har ret til en samtale med en repræsentant fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, forinden direktoratet træffer afgørelse om eventuel forlængelse af udelukkelsen ud over 3 måneder.
- Der skal udfærdiges en udførlig plan for, hvordan den indsatte kan bringes tilbage til fællesskabet, og/eller hvordan der kan lempes i udelukkelsen. En sådan udslningsplan udarbejdes i forbindelse med, at institutionen første gang overvejer spørgsmålet om helt eller delvist at bringe udelukkelsen fra fællesskab til ophør.
- Institutionerne skal indberette udelukkelser fra fællesskab til Direktoratet for Kriminalforsorgen første gang efter 14 dages varighed (mod tidligere 4 uger).
- Ugenotaterne, hvor institutionerne noterer vurderingen af, om der fortsat er behov for udelukkelse fra fællesskab, skal godkendes af fængslets inspektion.
- De særlige tilbud til længerevarende udelukkede indsatte, som nævnt i §§ 6-8 og § 10 i bekendtgørelse om udelukkelse fra fællesskab, skal også gives til indsatte på særligt sikrede afsnit, hvis det ikke er muligt at etablere fællesskab med andre indsatte.

Arbejdsgruppens rapport indeholdt herudover en række forslag om ikke-lovgivningsmæssige tiltag. Der kan om gennemførelsen af disse oplyses følgende:

Arbejdsgruppen foreslog, at der holdes fokus på muligheden for sektionering. Direktoratet for Kriminalforsorgen har hertil oplyst, at man løbende har fokus på mulighederne for øget sektionering både i de eksisterende institutioner og i forbindelse med nybyggeri. I forbindelse med flerårsaftalen om kriminalforsorgens økonomi 2013-2016 er der indtil videre udarbejdet 6 konkrete projekter i kriminalforsorgens institutioner med henblik på øget sektionering. Endvidere er muligheden for sektionering et meget centralt element i forbindelse med nybyggerier.

Arbejdsgruppen pegede desuden på, at der holdes fokus på den dynamiske sikkerhed i institutionerne med henblik på at sikre trivsel blandt de indsatte og ad den vej mindske negative spændinger og tilspidsede situationer i institutionerne, herunder ved et varieret beskæftigelsesprogram i fængslerne og en god og tæt kontakt til de indsatte i det daglige virke. Direktoratet for Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at der løbende er fokus på beskæftigelses-, behandlings- og fritidsområdet. I 2011 fik kriminalforsorgen således i forbindelse med satspuljeforliget bevilget 36 mio. kr. årligt til en styrket uddannelsesindsats for de indsatte. Det er endvidere en del af kriminalforsorgens flerårsaftale for 2013-2016, at der skal ske et markant løft af uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen for de indsatte. Som en del

af udmøntningen heraf vil der blive etableret egentlige uddannelsesafdelinger i både åbent og lukket regi, ligesom der vil blive fokuseret mere på uddannelse og jobtræning end produktion på værkstederne.

For så vidt angår arbejdsgruppens forslag om at oprette særlige modtagelsesafdelinger i de lukkede fængsler med henblik på at sikre bedst mulig placering og herved bl.a. undgå frivillig udelukkelse fra fællesskab bemærkes, at der i 2011 blev oprettet modtagelsesafdelinger i Statsfængslet i Nyborg og i Statsfængslet i Vridsløselille. Endvidere fremgår det af kriminalforsorgens flerårsaftale for 2013-2016, at der skal etableres modtagelsesafsnit i alle fængsler. Hensigten med sådanne modtagelsesafsnit er – ud over at understøtte en bedre prioritering af indsatserne til den enkelte indsatte – også at afdække den sikkerhedsmæssige placering af den indsatte.

Arbejdsgruppen har endvidere påpeget mulige problemer med datakvaliteten af sagsbehandlingen af sager om udelukkelse fra fællesskab i Klientssystemet. Direktoratet for Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at man løbende har fokus herpå, og problemstillingen rejses jævnligt fra direktoratets side over for institutionerne.

Enkelte forslag fra arbejdsgruppen er ikke blevet fulgt eller er under fortsat overvejelse.

Det gælder således arbejdsgruppens forslag om, at der i fængslernes resultatkontrakter opstilles måltal med henblik på at nedbringe antallet og varigheden af udelukkelser fra fællesskab, hvilket ikke er blevet fulgt. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at der i stedet foretages en løbende overvågning af området fra direktoratets side.

Det gælder også arbejdsgruppens forslag om at ændre på opbygningen af institutionernes normalreaktionsskemaer. Direktoratet for Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at det er besluttet, at dette afventer indstilling fra en arbejdsgruppe om nedbringelse af anvendelsen af strafcelle. Indstilling fra denne arbejdsgruppe forventes afgivet 1. september 2013.

Endelig bemærkes, at arbejdsgruppen har påpeget, at det høje antal af udelukkelser fra fællesskab kan have sammenhæng med vanskeligheder med at finde egnede placeringer til indsatte, der skal overføres fra åbent til lukket fængsel eller mellem de lukkede fængsler (flaskehalsproblemer). Direktoratet for Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at der har været nedsat en arbejdsgruppe om placering og overførsel af indsatte. Ar-

bejdsgruppen afgav indstilling i 2011, og en række anbefalinger og tiltag er blevet meldt ud til alle fængsler og arresthuse.